

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 746/2026
24.06.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Јасмине Васовић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела завера за почињење кривичног дела прање новца сходно глави 18 одељка 1956 (а)(2)(Б)(и) и 1956(х) Кривичног законика Сједињених Америчких Држава, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бранислава Томашева, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кре-По4 1/25, Кв-По4 262/25 од 25.12.2025. године и Апелационог суда у Београду Кж-Кре 8/26 од 31.03.2026. године, у седници већа одржаној дана 24.06.2026. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бранислава Томашева, поднет против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кре-По4 1/25, Кв-По4 262/25 од 25.12.2025. године и Апелационог суда у Београду Кж-Кре 8/26 од 31.03.2026. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кре-По4 1/25, Кв-По4 262/25 од 25.12.2025. године утврђено је да су испуњене претпоставке за изручење Сједињеним Америчким Државама лица АА, ради кривичног гоњења због кривичног дела завера за почињење кривичног дела прање новца кршећи главу 18 одељка 1956 (а)(2)(Б)(и) и 1956(х) Кривичног законика Сједињених Америчких Држава, а поводом којег је Окружни суд Сједињених Америчких Држава за Северни округ држава Њујорк издао налог за хапшење 1:20-ЦР-29 (ЛЕК) од 22.01.2020. године.

Решењем Апелационог суда у Београду Кж-Кре 8/26 од 31.03.2026. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Бранислава Томашева и потврђено је решење Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кре-По4 1/25, Кв-По4 262/25 од 25.12.2025. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Бранислав Томашев, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 4) и 11) и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, те због повреда одредаба чланова 32, 34. и 36. Устава Републике Србије и чланова 5. и 6. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, те да укине решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кре-По4 1/25, Кв-По4 262/25 од 25.12.2025. године и Апелационог суда у Београду Кж-Кре 8/26 од 31.03.2026. године или само решење Апелационог суда у Београду Кж-Кре 8/26 од 31.03.2026. године и предмет врати Вишем суду у Београду, Посебном одељењу за сузбијање корупције или Апелационом суду у Београду на поновно одлучивање или да преиначи наведена решења и утврди да нису испуњене претпоставке за изручење окривљеног Сједињеним Америчким Државама, као и да на основу одредбе члана 488. став 2. ЗКП на седницу већа позове јавног тужиоца и браниоца окривљеног и да на основу одредбе члана 488. став 3. ЗКП уважавајући садржину захтева одреди да се одложи извршење правноснажног решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кре-По4 1/25, Кв-По4 262/25 од 25.12.2025. године до доношења коначне одлуке по захтеву за заштиту законитости.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, док су у осталом делу испуњени услови за одбачај захтева (члан 487. став 1. тачка 2. и 3. ЗКП).

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да је у доношењу побијаног другостепеног решења Апелационог суда у Београду Кж-Кре 8/26 од 31.03.2026. године као председник већа учествовао судија Растко Поповић, а који судија је претходно у истом предмету учествовао као председник већа у доношењу решења Апелационог суда у Београду Кж-Кре 40/26 од 31.03.2026. године којим је одбијена жалба одбране изјављена против првостепеног решења о продужењу притвора према окривљеном.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Наиме, према одредби члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако је на главном претресу учествовао судија или судија поротник који се морао изузети.

Одредбама члана 37. став 1. тачка 1) до 4) ЗКП предвиђене су ситуације у којима се судија или судија поротник мора изузети од вршења судијске дужности у одређеном предмету, због неког одређеног односа и повезаности судије са учесницима поступка или са предметом. Између осталог, када је реч о повезаности судије са предметом, прописано је у тачки 4) да судија не може вршити судијску дужност ако је у истом предмету поступао као судија за претходни поступак или је одлучивао о потврђивању оптужнице или је учествовао у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом или ванредним правним леком.

Из наведених законских одредби произилази да се о апсолутно битној повреди одредаба кривичног поступка, о којој је реч и на коју се бранилац окривљеног позива, може говорити само уколико се ради о учествовању у суђењу у првостепеном поступку или о одлучивању у поступку по редовном или ванредном правном леку, судије који се мора обавезно изузети из разлога прописаних у члану 37. став 1. ЗКП, па следствено томе, судија који је у истом предмету поступао као судија за претходни поступак или је одлучивао о потврђивању оптужнице, не може учествовати на главном претресу у доношењу мериторне одлуке о оптужби и у одлучивању у поступку по редовном или ванредном правном леку, али може поступати у доношењу других процесних одлука (мере за обезбеђење присуства окривљеног и друго) у истом предмету, будући да то не представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП.

Како у конкретном случају из списка предмета произилази да судија Растко Поповић у истом предмету није поступао као судија за претходни поступак, нити је одлучивао о потврђивању оптужнице, нити је учествовао у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом, дакле исти није вршио наведене процесне улоге које би представљале апсолутну сметњу за његово учешће у жалбеном поступку, већ је учествовао само у доношењу процесне одлуке Апелационог суда у Београду Кж-Кре 40/26 од 31.03.2026. године везане за одлучивање о мери за обезбеђење присуства окривљеног, а о којој мери се у конкретном случају одлучује сходно одредбама Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима, то стога не постоји законски разлог за обавезно изузеће овог судије од вршења судијске дужности предвиђен одредбом члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП, нити други разлози предвиђени одредбама члана 37. став 1. тачка 1) до 3) ЗКП, при чему треба имати у виду и да се у конкретном случају не ради о одлучивању судије у поступку по редовном правном леку који је изјављен на мериторну одлуку о оптужби, већ се ради о поступку у којем се испитује испуњеност услова за пружање међународне правне помоћи, конкретно испуњеност претпоставки за изручење окривљеног АА надлежним правосудним органима Сједињених Америчких Држава ради вођења кривичног поступка. Имајући у виду да се битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП односи само на разлоге везане за обавезно изузеће судије, када се судија мора изузети

од вршења судијске дужности у одређеном предмету, то, дакле, супротно наводима захтева браниоца окривљеног АА, у конкретном случају није учињена ова повреда.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева као разлог његовог подношења означава битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП. Поред тога, бранилац окривљеног у поднетом захтеву наводи и да нижестепени судови нису у образложењима побијаних нижестепених решења дали разлоге о одлучним чињеницама везано за испуњеност свих законских претпоставки за изручење окривљеног АА надлежним правосудним органима Сједињених Америчких Држава и то посебно везано за постојање у конкретном случају услова двоструке кажњивости, те да нису дали разлоге на основу којих чињеница закључују да се наводи односе на тражено лице, затим како је отклоњен приговор погрешне идентификације и који доказни стандард је примењен, а који наводи браниоца би по налажењу овога суда представљали битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Осим тога, бранилац окривљеног у поднетом захтеву наводи и да другостепени суд није у образложењу другостепене одлуке оценио све жалбене наводе браниоца окривљеног, а који наводи би представљали повреду одредбе члана 460. став 1. ЗКП. Такође, бранилац окривљеног оспорава оцену и закључак нижестепених судова о испуњености у конкретном случају свих законских претпоставки за изручење окривљеног, дајући при томе сопствени закључак да из списка предмета произилази да треба одбити изручење окривљеног.

Имајући у виду да повреде одредаба члана 438. став 1. тачка 11), члана 438. став 2. тачка 2) и члана 460. став 1. ЗКП, као и оспоравање оцене и закључка нижестепених судова о испуњености у конкретном случају свих законских претпоставки за изручење окривљеног, нису предвиђени као дозвољени законски разлози за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног, односно његовог браниоца, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, то је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном.

Међутим, како бранилац окривљеног даље у образложењу захтева уопште не указује у чему се конкретно састоји битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, односно уопште не наводи који су то тачно докази на којима су заснована побијана нижестепена решења по њему незаконити и у чему се конкретно састоји њихова незаконитост, то је стога Врховни суд оценио да у овом делу поднети захтев нема законом прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона (члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП), по налажењу овога суда, подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, обзиром да Врховни

суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Поред тога, бранилац окривљеног у поднетом захтеву указује и на повреду одредбе члана 32. Устава Републике Србије, истицањем да је побијаним одлукама окривљеном повређено право на правично суђење. Бранилац окривљеног указује и на повреду одредбе члана 36. Устава Републике Србије, истицањем да је окривљеном повређено право на делотворни правни лек, а указује и на повреду одредбе члана 34. Устава Републике Србије од стране нижестепених судова. Бранилац окривљеног указује и на повреду одредаба чланова 5. и 6. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, истицањем да је окривљеном доношењем побијаних нижестепених решења повређено право на слободу и право на правични поступак.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, то се, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слободe окривљеног или другог учесника у поступку, а које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима. Имајући у виду да у конкретном случају подносилац захтева за заштиту законитости уз захтев није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни суд нашао да у погледу ових повреда захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног нема прописан садржај, па је на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП у овом делу захтев одбацио.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним решењима није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бранислава Томашева, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев браниоца окривљеног у односу на наведену повреду закона одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП у вези чланова 484. и 485. став 4. ЗКП.

**Записничар-саветник,
Снежана Лазин,с.р.**

**Председник већа-судија,
Милена Рашић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић